

Disse vanskeligheder, som omfatter både forberedelsen af sagen og fremlæggelsen i retten, afhjælpes ikke gennem reglerne om fri proces.

Forslagsstillerne foreslår derfor, at retsplejeloven ændres, så der indsættes et særligt afsnit for civilretlige sager, hvor den enkelte borger rejser sag mod det offentlige eller omvendt. En sådan ny bog i retsplejeloven skal indeholde særlige processuelle lettelser og fordele for den enkelte borger, bl.a. ud fra det synspunkt, at de to parter ikke er lige egnede til at foretage indsamling af bevismateriale. Reglerne skal tillige indeholde en særlig pligt for det offentlige til at indsamle og fremlægge det fornødne bevismateriale.

I en tid, hvor det er helt umuligt for den enkelte borger at få et overblik over, endelige gennemskue de mange forskrifter, må man gøre sig klart, at alene lovenes mængde og indviklethed er en svækkelse af den enkeltes retssikkerhed. Dette forstærkes af, at forskrifterne er blevet mere og mere indgribende for den enkelte borger, og at mere og mere magtudøvelse af meget indgribende art er overladt til alle mulige offentlige instanser, uden at der er indført nogen form for processuel fordel for den enkelte borger, der måtte ønske at rejse sag ved domstolene.

Retsplejeloven er forældet og ude af trit med udviklingen i forvaltningsretten. Det bør i denne sammenhæng erindres, at Folketingets Ombudsmand over forvaltningen anvender et bedømmelsesgrundlag, der er mere vidtgående end det forvaltningsretlige bedømmelsesgrundlag, som domstolene anvender, jf. Hans Gammeltoft-Hansen m.fl. Forvaltningsret p. 594.

Ad 7

Såfremt en dom f.eks. medfører pligt til tilbagebetaling, skal f.eks. skattemyndighederne være forpligtet til af egen drift at tilbagebetale til andre borgere i

lignende situation, uden at disse behøver at anlægge sag.

Ad 8

Det bør være en selvfølgelighed i et retssamfund, at alle har lige adgang til retsvæsenet.

Ad 9

Informationsteknologien rejser en lang række retssikkerhedsproblemer for den enkelte borger.

Brug af informationsteknologi kan efterlade elektroniske spor, der muliggør lagring af data om enkeltpersoner, der gør registerlovgivningen helt indholdsløs. Brugen af Internet umuliggør anvendelse af de traditionelle ansvarsregler.

Informationernes grænseoverskridelser kan gøre dansk lovgivning uanvendelig. Der er et påtrængende behov for en klar stillingtagen til retten til eller forbud mod kryptering ved datatransmission og forholdet til grundlovens bestemmelser om brevhemmelighed m.v.

Disse og mange andre spørgsmål bør samlet drøftes set i relation til forholdet mellem det offentliges myndighedsudøvelse og den enkelte borgers retssikkerhed.

Ad 10

Da nedsættelsen af en kommission og senere ændring af retsplejeloven m.v. ikke må blive en sovepudd, pålægges det regeringen at udarbejde en årlig retssikkerhedsredegørelse. Redegørelsen skal indeholde de retssikkerhedsmæssige forbedringer, der er foretaget i de enkelte ministerier, samt regeringens aktuelle overvejelser om at forbedre retssikkerheden.

Den første redegørelse gives ved starten af næste folketingsår.